

de Forslag, som foreligge fra Regeringen. Det staar da klart for mig, at Regeringens Forslag ere gaaede videre, end baade Fornuft og Nødvendighed kræve med Hensyn til det militære Apparat, hvis Opgave kun skal være den, jeg har nævnt: at danne et Neutralitetsværn. Det forekommer mig, at de ere gaaede adskilligt videre. Jeg kan ikke forstaa, at det er rigtigt, at hele vort Forsvar, som det egentlig er Meningen med disse Forslag, skal koncentreres om en enkelt Landsdel, nemlig Sjælland, ja, i Virkeligheden kun om et enkelt Punkt paa denne Landsdel, København. Det er egentlig Grundlaget for de foreliggende Regeringsforslag. Dernæst forekommer det mig, at ved den af den højtærede Forsvarsminister foreslaaede Ordning taber Værnet netop sin Karakter af et virkeligt Neutralitetsværn. Saaledes staar det for mig. Thi et Værn, hvis Opgave kun er saa vidt muligt at opfylde vore folkeretlige Forpligtelser, kan ikke bestaa i en stor Fæstning med en saadan Udstrækning, at Befæstningen derved bliver svag, men bestaar selvfølgelig i en mobil Hær, et levende Værn, en Krigsmagt, som er bevægelig og kan være til Stede og optræde netop paa de Pladser, hvor den bør være, paa de Steder, hvor Neutraliteten krænkes, og man bør ikke samle det hele paa et enkelt Punkt i en stor, vidstrakt, men selvfølgelig derfor svag Fæstning. Det har altid staaet klart for mig, og de Forhandlinger, vi have haft her baade ved første og anden Behandling, have ikke svækket min Opfattelse i den Henseende. Som jeg nævnedes før, er det jo klart, at de store og vidtstrakte Fæstningsforanstaltninger ved København, som ere foreslaaede af den højtærede Minister, i Virkeligheden kun ville blive en meget svag Fæstning, idet der, saa vidt jeg har regnet ud, vil blive en Omkreds baade til Søs og til Lands af 10—11 danske Mil. Det, kan man forstaa, vil blive et Fæstnings-Apparat, som fra vor Side absolut ikke kan hævdes. Vi vide jo ogsaa, at selve de sagkyndige, selve Generalstaben, indrømme Rigtigheden af, at Fæstningen ikke kan holdes, den kan kun holdes en kort Tid — saaledes ræsonnerer saa Generalstaben —, til der kommer Hjælp fra en venligsindet Magt. Her have vi et Kærnepunkt i Sagen, thi hvad vil det sige? Paa Bunden af denne Generalstabens Mening ligge Alliance og Krig. Men det er slet ikke Alliance og Krig, vi ville med et Neutralitetsforsvar.

Hvad det rent økonomiske angaar, ser det jo ud til, at alle de store Fæstningsanlæg ville kunne udføres for en ekstraordinær Udgift en Gang for alle paa 42 Mill. Kr. Nu er jeg for min Del selvfølgelig fuldstændig klar over, at det Beløb vil ikke paa langt nær række til. Vi se allerede nu af Betænkningen, at der mangler ikke saa lidt, saaledes at vi komme op til adskilligt mere. Men det staar saaledes for mig, at faa vi begyndt her, slippe vi ikke dermed, og paa samme Maade vil det selvfølgelig gaa med de aarlige Udgifter, de ville ogsaa stige og stige. Thi det er klart, at naar disse nye store Anlæg ere færdige, vil der kræves stadig større Beløb til aarlige Vedligeholdelser, Forbedringer og Omdannelser, idet det er givet, at saa snart de ere færdige, er noget for gammelt og skal laves om efter en nyere Teknik. Militærsagen har, forekommer det mig, egentlig meget stor Lighed med den Sag, vi behandlede i Fjor ved Toldloven, nemlig med Toldbeskyttelsen: naar vi give de saakaldte Protektionister en Finger, ere de parate til at tage hele Haanden. De Folk, som en Gang have faaet et Monopol, hvorved de kunne beskatte andre, blive aldrig mætte. Komme vi først ind paa en saadan Glidebane, glide vi længere og længere ud. De sagkyndige paa saadanne Omraader blive ikke mætte, de ville have mere og mere. Det er nødvendigt, at vi i Tide se klart og nøgternt paa Sagen, det kan ellers let blive for sent. Jeg kan derfor ikke stemme for de af Regeringen forelagte Forslag.

Jeg kommer saa til de Ændringsforslag, der ere stillede af Flertallet, og angaaende disse vil jeg sige, at jeg heller ikke kan stemme for de Ændringsforslag, hvis Resultat bliver det Forslag, der er stillet af et Flertal i Udvalget, altsaa Flertallet under Nr. 8, og for Resten ogsaa af et Mindretal, nemlig Mindretallet under Nr. 9. Flertallet gaar jo i alt væsentligt med til de af Regeringen forelagte Forslag og til de af Regeringen foreslaaede nye Befæstningsanlæg. De gaa med til det hele med Undtagelse af de fremskudte forberedte Stillinger, altsaa de saakaldte feltfortifikatoriske Anlæg, og dem foreslaar Flertallet dog ikke at stryge alle sammen, nej, de foreslaa kun at stryge det midterste, Flertallet foreslaar nemlig at beholde de feltfortifikatoriske Anlæg nede mod Syd ved Køgebugt og mod Nord ved Øresund. Desuden gaar Flertallet med til den foreslaede store Udvidelse af